

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ,
ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ
ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ**

У статті сформовано поняття та розкрито зміст адміністративно-правового статусу суб'єктів публічної адміністрації, які здійснюють забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери, як сукупності взаємозалежних та взаємодіючих елементів, основне призначення яких полягає в окресленні місця і ролі публічного органу у процесі реалізації своєю компетенційною спроможністю щодо досягнення найкращого із можливих результатів у цьому секторі публічного життя.

Ключові слова: аграрна сфера, адміністративно-правове забезпечення, оптимізація, публічна адміністрація, статус, фінансове регулювання.

В статті сформовано поняття і раскрыто содержание административно-правового статуса субъектов публичной администрации, которые осуществляют обеспечение оптимизации финансового регулирования аграрной сферы, как совокупности взаимосвязанных и взаимодействующих элементов, основное назначение которых заключается в указании места и роли государственного органа в процессе реализации своей компетенционной способности по достижению наилучшего из возможных результатов в этом секторе общественной жизни.

Ключевые слова: аграрная сфера, административно-правовое обеспечение, оптимизация, публичная администрация, статус, финансовое регулирование.

This article formed the concept and the content of the administrative and legal status of public administration engaged in providing optimization of financial regulation the agricultural sector. It is a set of interrelated and interacting elements, the main purpose of which is defined the place and role of public authority in the implementation of their competence, to achieve the best possible results in the sector of public life.

Key words: agriculture, administrative and legal support, financial regulation, optimization, public administration, status.

Вступ. Аграрний сектор одна з головних галузей національної економіки, оскільки забезпечує стратегічно важливі сфери суспільної життєдіяльності. Наразі існує закономірна необхідність вивчення та подолання основних причин занепаду розвитку аграрної сфери на сучасному етапі наявності економічної кризи у країні з метою відшукування якнайкращого способу здійснення органами публічної влади забезпечення оптимізації фінансового регулювання цієї сфери, для досягнення найкращого із можливих результатів для постачання у достатній кількості аграрній сфері фінансових публічних ресурсів через інструментарій збору, розподілу доходів і відповідних грошових коштів, використовуючи фінансовий механізм функціонування бюджетної, податкової, грошово-кредитної систем держави.

До проблеми адміністративно-правового статусу суб'єктів публічної адміністрації, які здійснюють забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери звертали свої погляди учені В. Авер'янов, Л. Воронова, В. Галунько, О. Данильян, О. Дручек, В. Єрмоленко, Р. Ігонін, Т. Коломоєць, В. Колпаков, Т. Кравцова, В. Курило, О. Орлюк, О. Петришин, О. Світличний, Ю. Шемшученко, М. Шиленко, С. Щерба, С. Юрій, В. Яременко, та ін. Проте, вони аналізували нами тему прямо не досліджували, а зосереджували свої наукові пошуки на більш загальних чи суміжних відносинах.

Постановка завдання. Мета статті полягає у тому, щоб на основі теорії адміністративно-го і фінансового права, чинного законодавства та думок на цю проблематику вчених, сформулювати поняття та розкрити зміст адміністративно-правового статусу суб'єктів публічної адміністрації, які здійснюють забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери.

Результати досліджень. Перш, ніж розкривати адміністративно-правовий статус конкретних публічних органів, слід вказати, що оскільки, за нашим баченням, адміністративно-правове забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери – це адміністративна діяльність суб'єктів публічної адміністрації (через систему адміністративних засад та адміністративного інструментарію) щодо досягнення найкращого із можливих результатів для постачання у достатній кількості аграрній сфері фінансових публічних ресурсів через інструментарій збору, розподілу доходів і відповідних грошових коштів, використовуючи фінансовий механізм функціонування бюджетної, податкової, грошово-кредитної систем держави, – то насамперед доцільно з'ясувати: адміністративна діяльність яких суб'єктів передбачає здійснення адміністративно-правового забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери.

Наголосимо, що забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери є різновидом адміністративної діяльності органів публічного адміністрування у цій сфері.

У межах власного дослідження М. Шиленко вказує, що під поняттям «публічна адміністрація» розуміють: сукупність органів, установ та організацій, які здійснюють адміністративні функції; адміністративну діяльність, яка здійснюється цією адміністрацією в інтересах суспільства; сферу управління публічним сектором з боку тієї ж публічної адміністрації [1, с. 41]. В. Авер'янов «публічну адміністрацію» розглядає як сукупність органів виконавчої влади та органів виконавчого самоврядування, підпорядкованих політичній владі, які забезпечують виконання закону та здійснюють інші публічно-управлінські функції [2, с. 117]. У свою чергу В. Колпакова зазначає, що публічна адміністрація – це система організаційно-структурних утворень, які на законних підставах набули владних повноважень для їх реалізації у публічних інтересах. Усе це зумовлює необхідність розглядати теорію публічної адміністрації як методологічну основу адміністративного права і використовувати її поняття як базове у формуванні адміністративно-правових відносин [3, с. 36; 4, с. 98-99].

За переконаннями Т. Кравцової, публічна адміністрація – це певним чином побудована система органів державної виконавчої влади та виконавчих органів місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та інші суб'єкти, наділені адміністративно-управлінськими функціями, які діють з метою забезпечення як інтересів держави, так і інтересів суспільства у цілому [5, с. 523].

Таким чином, публічна адміністрація, щодо забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери – це сукупність державних органів різної компетенційної спроможності, які відповідно до законодавчих актів наділені можливістю досягнення найкращого із можливих результатів у цьому секторі публічного життя, для постачання у достатній кількості аграрній сфері фінансових публічних ресурсів через інструментарій збору, розподілу доходів і відповідних грошових коштів, використовуючи фінансовий механізм функціонування бюджетної податкової грошово-кредитної системи держави.

При цьому, їй притаманні властивості, які відрізняють її від інших державних утворень і які можна побачити у визначенні цього поняття. Діяльність усіх державних органів базується на певних принципах. Не є виключенням і публічна адміністрація, вона також діє відповідно до певних принципів – верховенства права, гуманізму, законності, демократизму, професійної компетентності, відповідальності тощо [5, с. 523]. Насамперед вона складається з системи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Наразі в Україні влада є досить централізованою, більшість питань публічної сфери вирішуються органами (державної) виконавчої влади, а не місцевим самоврядуванням [6].

Слід нагадати, що до аграрної сфери вчені економісти відносять людський капітал аграрної діяльності, аграрні послуги, суто аграрне виробництво, аграрні ландшафти та сільські території.

Суб'єктами державного управління сільського господарства є ті органи державного управління, що здійснюють державне регулювання сільським господарством, забезпечують належне виконання положень аграрного законодавства, здійснення повсякденного управління підлеглими по вертикалі управлінськими структурами, виробничо-господарськими, виробничо-обслуговуючими сільське господарство службами, а також органи сільськогосподарських інспекцій і контролю за діяльністю сільськогосподарських підприємств і об'єднань [7].

А тому, публічною адміністрацією щодо забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери є Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Міністерство аграрної політики та продовольства України та його служби і департаменти (основний – Департамент фінансово-кредитної політики), які виступають органами державного контролю та нагляду в АПК та облдержадміністрації, Державна казначейська служба України, виконавчі комітети місцевих рад, а також розпорядники бюджетних коштів.

Щоб охарактеризувати їх значення та роль у процесі здійснення їх адміністративної діяльності, слід з'ясувати значення слова «статус». Дана категорія є багатовекторною та описує кількісні та якісні характеристики певного явища, тоді як правовий статус є тією проміжною ланкою між абстрактним показником кількісних та якісних характеристик певного явища та чинного становища суб'єкта у певній системі, конкретизуючи його роль у певному юридичному середовищі.

У свою чергу, адміністративно-правовий статус є різновидом правового статусу, можна сказати, що адміністративно-правовий є частиною правового статусу, який є ширшим за значенням. Конституційні засади, на яких базується правовий статус, впливають на встановлення принципів правового статусу у всіх галузях права, зокрема й адміністративного. Крім цього, на зміст адміністративно-правового статусу також впливають норми інших галузей права та норми міжнародного права [8, с. 195].

Наявність владних повноважень визначається правовим статусом, тобто обсягом прав та обов'язків органів державної влади. Щодо органів публічної адміністрації, то вони наділені адміністративно-правовим статусом [4, с. 98].

Адміністративно-правовий статус органів публічної адміністрації містить обсяг владних повноважень, а саме компетенцію, закріплену у компетенційних (або «статутних») нормативно-правових актах, що доповнюється важливими елементами – завданнями, функціями, характером взаємозв'язків з іншими органами (як «по вертикалі», так і «по горизонталі»), місцем в ієрархічній структурі органів виконавчої влади, порядком вирішення установчих і кадрових питань [9, с. 30-32]. О. Музичук під правовим статусом суб'єкта адміністративно-правових відносин визначає систему закріплених у нормативно-правових актах ознак, які визначають його роль, місце та призначення у системі правовідносин, вказують на його відмінність від інших суб'єктів і порядок взаємовідносин між ними [10; 4, с. 98].

Як приклад, М. Шиленко вважає, що адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації, які здійснюють охорону природних ресурсів, їх місце та роль у державному управлінні окреслені певними правовими рамками, визначаються Конституцією України, законами України та іншими підзаконними нормативно-правовими актами відповідно до наданих прав і покладених на них обов'язків і на підставі яких здійснюється необхідна охорона [4, с. 99].

У межах власного дослідження Б. Ринажевський вказує, що Т. Сараскіна основними характеристиками правового статусу державних органів називає: встановлення призначення органу та його місця у системі органів виконавчої влади, мету утворення органу; визначення сфери його діяльності, формулювання його завдань і функцій; встановлення прав та обов'язків (повноважень) щодо здійснення поставлених перед ним завдань та функцій у певній галузі чи сфері його відання; наділення його правом приймати відповідні правові акти, міру відповідальності органу та його посадових осіб за порушення законності у діяльності органу; порядок формування структури, штатів фінансування, порядку ліквідації; компетенція у прийнятті, реалізації і контролі за виконанням власних рішень; інформаційне забезпечення органу виконавчої влади та його структурних підрозділів [11, с. 73-74], тоді як А. Венгеров вважає, що «правовий статус – це сукупність прав, свобод, обов'язків та відповідальності особистості» [12]. М. Матузов, у свою чергу, писав, що правовий статус являє собою не лише сукупність прав, свобод та обов'язків особистості, а й її законних інтересів, гарантованих державою [13, с. 114; 14, с. 18].

Таким чином, виходячи з теоретичних напрацювань у сфері визначення поняття «статус», «правовий статус» та «адміністративно-правовий статус», адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації, які здійснюють забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери можна визначити як сукупність взаємозалежних та взаємодіючих елементів, основне призначення яких полягає в окресленні місця і ролі публічного органу у процесі реалізації своєю компетенційної спроможності щодо досягнення найкращого із можливих результатів у цьому секторі публічного життя, для постачання у достатній кількості аграрній сфері фінансових публічних ресурсів через інструментарій збору, розподілу доходів і відповідних грошових коштів, використовуючи фінансовий механізм функціонування бюджетної, податкової, грошово-кредитної систем держави.

Відповідно, для аналізованої нами сфери, такими елементами є: компетенція (завдання, функції), правоздатність (права та обов'язки) та відповідальність у цій сфері.

На законодавчому рівні представниками суспільства, тобто народними депутатами, працівниками Верховної ради України здійснюється розробка та прийняття державного бюджету, в якому закладаються основи для фінансового регулювання аграрної сфери.

Безпосереднім забезпеченням оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери займається Кабінет Міністрів України, який, приймаючи відповідні нормативно-правові акти зобов'язує інших суб'єктів аграрного регулювання здійснювати свої повноваження. Прикладом є Постанова «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів» від 29 квітня 2015 р. № 300, в якій вказано, що цей порядок визначає механізм використання коштів, передбачених Мінагрополітики у державному бюджеті за програмою «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів», які спрямовуються суб'єктам господарювання агропромислового комплексу на часткову компенсацію відсоткової ставки за залученими у національній валюті банківськими кредитами. Головним розпорядником бюджетних коштів і відповідальним виконавцем бюджетної програми є Мінагрополітики [15].

Міністерство фінансів України є одним із ключових суб'єктів в аналізованій сфері, оскільки його місія полягає у фінансовому забезпеченні виконання державних функцій на основі виваженої бюджетної політики, створенні умов для стабільного розвитку економіки шляхом управління державними фінансами за принципами збалансованості, ефективності, неупередженості, цілісності, стійкості та прозорості [16].

Проте, центральним суб'єктом оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери є Мінагрополітики, яке займається формуванням та реалізацією державної аграрної політики, державної політики у сферах сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, охорони прав на сорти рослин, тваринництва, рослинництва, розвитку сільських територій, садівництва, виноградарства, виноробства, хмелярства, харчової і переробної промисловості (тобто – сфери агропромислового виробництва), технічної політики у сфері агропромислового комплексу та машинобудування для агропромислового комплексу, сільськогосподарської дорадчої діяльності, виробництва та обігу органічної продукції (сировини), моніторингу та родючості ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення [17].

У складі Міністерства є служби та департаменти, які діють через спрямування і координацію діяльності через Міністра. Ними є: Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України; Державне агентство лісових ресурсів України; Державне агентство рибного господарства України; Державна інспекція сільського господарства України; Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру; Департамент фінансово-кредитної політики; Департамент з управління державною власністю; Департамент землеробства та технічної політики в АПК; Департамент тваринництва; Сектор охорони праці та пожежної безпеки; Департамент стратегії та економічного розвитку; Департамент науково-освітнього забезпечення та розвитку підприємництва на селі; Департамент продовольства та інші. Ці служби та департаменти також опосередковано задіяні в оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери, оскільки виступають органами державного контролю та нагляду в АПК [18].

Особливої уваги заслуговує Департамент фінансово-кредитної політики, який є структурним підрозділом апарату Міністерства аграрної політики та продовольства України та підпорядковується першому заступнику Міністра аграрної політики та продовольства України [19].

Основними завданнями Департаменту є: участь у формуванні і реалізації основних напрямків державної аграрної політики, зокрема бюджетної, податкової, страхової, фінансово-кредитної, стратегії та механізмів її реалізації; розробка проектів законодавчих та нормативно-правових актів, що визначають основні стратегічні завдання, напрямки та механізми функціонування бюджетно-фінансової, грошово-кредитної та податкової системи у галузях агропромислового виробництва; розробка та координація виконання загальнодержавних та регіональних програм агропромислового розвитку у частині фінансово-кредитного та податкового забезпечення; координація діяльності структурних підрозділів Міністерства, центральних органів виконавчої влади з питань реалізації державної фінансово-кредитної, бюджетної, податкової, страхової політики; підготовка у межах своєї компетенції відповідних інформаційних та аналітичних матеріалів [19].

Департамент, відповідно до покладених на нього завдань, здійснює такі функції: 1) готує бюджетні запити, пропозиції до проекту основних напрямів бюджетної політики на наступний

бюджетний період, прогнози розрахунки потреби у бюджетних призначеннях для здійснення програм та заходів, спрямованих на досягнення завдань, виконання яких здійснює Міністерство відповідно до покладених на нього функцій; 2) здійснює заходи по ефективному використанню бюджетних коштів за цільовим призначенням; 3) формує мережу розпорядників нижчого рівня та отримувачів бюджетних коштів, готує для затвердження керівництвом Міністерства лімітні довідки про бюджетні асигнування загального та спеціального фондів та доводить їх до отримувачів; 4) приймає участь у розробці нових і вдосконаленні наявних форм фінансових та податкових взаємовідносин держави з підприємствами, установами і організаціями галузей агропромислового виробництва; 5) приймає участь у розробці та здійсненні заходів державної фінансової підтримки розвитку підприємств агропромислового комплексу, та здійснює інші повноваження відповідно до законодавства [19].

У процесі оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери задіяні також облдержадміністрації, які здійснюють державну підтримку аграрного сектору на місцевому рівні. Як приклад, на виконання Закону України «Про державний бюджет України на 2016 рік», постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 300 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів» (зі змінами), вони приймають відповідні розпорядження [20].

Таким чином, основним суб'єктом, відповідальним за оптимізацію фінансового регулювання аграрної сфери є Департамент фінансово-кредитної політики, який є структурним підрозділом апарату Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Висновки. На основі вище зазначеного матеріалу можна сформулювати наступні висновки щодо адміністративно-правового статусу суб'єктів публічної адміністрації, які здійснюють забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери:

1) публічна адміністрація щодо забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери – це сукупність державних органів різної компетенційної спроможності, які відповідно до законодавчих актів наділені можливістю досягнення найкращого із можливих результатів у цьому секторі публічного життя, для постачання у достатній кількості аграрній сфері фінансових публічних ресурсів через інструментарії збору, розподілу доходів і відповідних грошових коштів, використовуючи фінансовий механізм функціонування бюджетної податкової грошово-кредитної системи держави;

2) публічною адміністрацією щодо забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери є Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Міністерство аграрної політики та продовольства України та його служби і департаменти (основний – Департамент фінансово-кредитної політики), які виступають органами державного контролю та нагляду в АПК та облдержадміністрації, Державна казначейська служба України, виконавчі комітети місцевих рад, а також розпорядники бюджетних коштів;

3) для публічної адміністрації щодо забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери елементами адміністративно-правового статусу є: компетенція (завдання, функції), правоздатність (права та обов'язки) та відповідальність у цій сфері, а основним суб'єктом, відповідальним за оптимізацію фінансового регулювання аграрної сфери, є Департамент фінансово-кредитної політики, який є структурним підрозділом апарату Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Отже, адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації, які здійснюють забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери, можна визначити як сукупність взаємозалежних та взаємодіючих елементів, основне призначення яких полягає в окресленні місця і ролі публічного органу у процесі реалізації своєю компетенційної спроможності щодо досягнення найкращого із можливих результатів у цьому секторі публічного життя, для постачання у достатній кількості аграрній сфері фінансових публічних ресурсів через інструментарії збору, розподілу доходів і відповідних грошових коштів, використовуючи фінансовий механізм функціонування бюджетної, податкової, грошово-кредитної систем.

Список використаних джерел:

1. Советский энциклопедический словарь. – М. : Сов. энциклопедия, 1990. – 1632 с.
2. Авер'янов В. Реформування українського адміністративного права: ґрунтовний привід для теоретичної дискусії / В. Авер'янов // Право України. – 2003. – № 5. – С. 117-122.
3. Колпаков В. Предмет адміністративного права: сучасний вимір / В. Колпаков. – К. : Юридична Україна, 2008. – № 3. – С. 35-36.

4. Шиленко М. Адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації, що здійснюють охорону природних ресурсів / М. Шиленко // Інформація і право. – 2014. – № 2. – С. 97-101.
5. Кравцова Т. Поняття та принципи діяльності публічної адміністрації / Т. Кравцова // Форум права. – 2010. – № 4. – С. 522-525.
6. Публічна адміністрація (система урядування) в Україні // PRAVO.ORG.UA. 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravo.org.ua/ua/news/4714>
7. Єрмоленко В. Аграрне право України : [підручник] / В. Єрмоленко. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 608 с.
8. Сердюк В. Адміністративно-правовий статус громадян України як різновид правового статусу / В. Сердюк // Міжнародно-правове забезпечення стабільності та безпеки суспільства : матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів та студ. юридичного факту, м. Суми, 25 травня 2013 р. / ред. кол.: А.М. Куліш, М.М. Бурбика, та ін. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 195-196.
9. Авер'янов В. Організація виконавчої влади: необхідність усунення внутрішніх суперечностей / В. Авер'янов // Право України. – 2009. – № 5. – С. 30-35.
10. Музичук О.М. Уточнення сутності категорії «правовий статус» суб'єкта адміністративно-правових відносин та його елементного складу / О.М. Музичук // Форум права. – 2008. – № 1. – С. 316-321.
11. Сараскіна Т. Організаційно-правові засади діяльності податкової міліції в Україні : дис. ... канд. юрид. наук / Т. Сараскіна. – Х., 2000. – 212 с.
12. Венгеров А.Б. Теория государства и права / А.Б. Венгеров. – М., 1988. – 624 с.
13. Матузов М.И. Личность Права. Демократия. Теоретические проблемы субъективного права : [монография] / М.И. Матузов. – Саратов, 1972. – С. 114.
14. Ринажевський Б.М. Компетенція та повноваження військової служби правопорядку (служби правопорядку) у Збройних Силах України / Б.М. Ринажевський // Право і Безпека. – 2010. – № 1. – С. 15-21.
15. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів : Постанова КМУ від 29 квітня 2015 р. № 300 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 40. – С. 88.
16. Про Міністерство фінансів України // Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/about>
17. Основні завдання та нормативно-правові засади діяльності Мінагрополітики // Офіційний веб-сайт Мінагрополітики. 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/uk/ministry?nid=20195>
18. Організаційна структура Міністерства аграрної політики та продовольства України // Офіційний веб-сайт Мінагрополітики. 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minagro.gov.ua/uk/ministry?tid_hierachy=163
19. Положення про Департамент фінансово-кредитної політики Міністерства аграрної політики та продовольства України від 16 березня 2015 р. № 94 // Офіційний веб-сайт Мінагрополітики. 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/uk/ministry?nid=18662>
20. Розпорядження № 260 від 20 квітня 2016 року // Офіційне інтернет-представництво Вінницької обласної державної адміністрації. 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vin.gov.ua/web/vinoda.nsf/web_alldocs/DocЛМЛЧА99F46.